

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 fl. v. a.
Pre annu intregu . . . 12 fl. v. a.

Pentru Romanu'a:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
" 6 lune 20 " = 8 " "
" 3 " 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Una esemplariu costă 10 cr.

Locnati'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articolii tramisii si nepublicati se
voru arde.

Revista diurnalistica.

(X) Inca câte-va dfile si diet'a Ungariei se va de-
schide. Am vedintu luptele inversiunate decurse cu
ocasiunea alegeriloru in lungulu si latulu tierei in-
tre partitulu ungurescu de la potere si celu dflu li-
berale, si de marti incolo vomu vedè continuarea
acestoru lupte in dieta. Sè mai insemnâmu pan'atunci,
pentru caracterisarea situatiunei, câ de unu tempu
in coce organele partitulu lui Deacu staruescu sè
capaciteze pre stangaci si sè abata de la sine sage-
tile acestor'a cu scutulu fraseloru: „câ Ungari'a a
trebuitu sè abdîca de una parte a ambiuniloru sale
natiunali pentru a castigâ amiceti'a poporeloru
translaitane; câ fatia cu garantie atâtu de puternice
cari poporulu ungurescu le afla in acesta amicetia,
tote postulatele stangaciloru sunt flecuri cari nu me-
rita neci o atentiune“ s. a.

Sè presupunemu câ este asiè. Sè credemu, câ
partitulu ungurescu de la potere a cercatu si cerca ga-
rantie mai puternice pentru esistinti'a natiunale ungu-
rescu in amiceti'a poporeloru translaitane, de câtu
d. e. in multiemirea poporeloru de aici de a casa, si apoi
sè întrebâmu daca si a ajunsu scopulu? Responsulu
la acesta întrebare lu-capeta organele partitulu lui
Deacu chiaru d'in Translaitani'a, d'in partea acelor'a,
a câroru amicetia — dflu câ-le este atâtu de draga.
Eca! ce raspunde „Correspondenz“ in acèsta pri-
vintia:

„Asiè dara partitulu lui Deacu numai de dra-
gulu amicetiei poporeloru cislaitane a facutu totu ce
a facutu? Dar' cari sunt poporele, pre a câroru ami-
ceti'a partitulu lui Deacu are vr'unu dreptu sè con-
teze? Numiti pre acelu poporu! Dora sunt nemtii,
câror'a li s'a bagatu in tote osale paritatea de trei
dieci de percente si cari cautu cu dorere la fratii
loru „apesati“ d'in fundulu regescu? Sèu sunt
Cehii, contra câror'a — innainte de a veni sub scu-
toriele aripe a le steari esceptiunali — organele dea-
diste au sbieratu cu turbare pre tota diu'a: „restig-
niti-i“! si a le câroru staruintie natiunali le-au in-
carcatu cu tota provisiunea loru abundanta de bat-
jocure infame? Ori dora sunt Polonii? Polonii si sor-
tea resolutiunei loru dietali ne dederu ansa la aceste
consideratiuni. Dora ore care poporu d'in „celelalte
tiere a le maiestatei sale“ are vr'unu dreptu la sim-
patiele Ungariei, apoi acesti-a sunt Polonii; dora ore
care poporu d'in Austri'a a fostu atâtu de naivu de
a contâ pre simpatiele Ungariei, acesti-a fura Polonii,
si dora ore care poporu d'in Cislaiani'a are cauza a
le plange pentru tîenut'a partitulu domnitoriu d'in
Ungari'a, apoi acesti-a sunt era-si Polonii. — Ci-
ne cunosce in câtu-va intrig'a jocata dupa culise
va sci, câ neresolutiunea „constitutiunale“ a deputati-
loru galitiani are a se multiem cèa mai mare parte
influintiei „amiciloru loru unguresi“ d'in castrele par-
titulu lui Deacu. Li se dîse sè remana pentru Dum-
nedieu intre marginile tenerei constitutiuni, sè sta-
ruiesca a-si realisâ dorintiele intre aceste margini —
apoi potu fi securi de cea mai puternica spriginire a
amiciloru loru unguresi. Polonii crediura; ei perseve-
rara cu credintia pre terenulu constitutiunei si-si su-
sternura cererea cu umilintia la senatulu imperiale.
Insem, comitetulu pentru constitutiune“ ei patfra nau-
fragiu cu resolutiunea loru, si acum striga cu despe-
ratiune dupa „fratii“ loru d'in Ungari'a, cari i-au
tramesu la — cutîtu, si neci o mana nu se misca
pentru a mantui sèu a ajutâ! Pentru ce tacu atâtu de
adencu organele partitulu lui Deacu intr'unu momentu
atâtu de criticu pentru Poloni? Pentru ce n'au ele neci
unu cuventu in favorulu „amiciloru“ loru? — Da,
noi scimu pentru ce tacu ele si Polonii inca se voru
fi luminatu. Partitulu lui Deacu a pactatu
numai cu centralistii Cislaianiiei si nu
mai singuru cu acestia, si ce vorbesce
eludre despre o legatura cu poporele Au-
striei nu este de câtu mintiuna si in-
pielatune. Si de ace'a politic'a acestui par-
titu n'are neci unu capetuiu si neci unu venitoriu;
prin acèsta partitulu lui Deacu provoca contra sa
sentinti'a condemnatoria a totoruru amiciloru liber-
tati poporeloru, si de ace'a semburele natiunei
ungurescu se abate de la acestu partitu.
Politica, care-si afla basea numai pre ruinele dre-
ptiloru de statu a le altoru natiuni, nu mai pote fi

considerata de poporulu ungurescu liberalu ca si
politic'a sa natiunale.“

Câte s'au dflu pan'aci inca suntu d'ajunsu pen-
tru a vedè, câ partitulu lui Deacu pre langa opuse-
tiunea stangaciloru, pre langa opusetiunea natiuniloru
neungurescu d'in Cislaiani'a, are in contr'a sa si pre
tote poporele translaitane, afara de centralistii
cu cari a facutu pactulu. Pretins'a garantia a esistin-
tiei natiunali ungurescu in amiceti'a nu scimu cui, asiè-
dara nu este nicaiuria!

Blasiu, 13 Apr. 1869.

Ne-a suprinsu forte „statutulu baserecei
catolice“ publicatu in „Fed.“ Nr. 36 d'in a. c.

Câ intru acelu statutu se dîce la p. I. misiunea
adunârii (ce are sè se tiena pre bas'a acestui statutu)
va fi organizatiunea universitatii base-
recci romano-catolice, — câ membrii e voru
fi toti episcopii catolici d'in tièra si represen-
tanti catolici basereccesi seculari,

era la p. II intre diecesele, ce au a tramete re-
presentanti la adunarea ace'a se insîra si Alb'a-Iulie
cu 5, Gherla cu 6, Oradea-mare (cea unita) cu 3 si
Lugosiulu era cu 3; adeca tote diecesele romane
unite tienetorie de provinci'a metropolitana a Albei
Iulie.

Frumosu si nu scumpu! Numai sè vedemu ce
va dîce si metropolitulu de la Blasiu cu toti sufra-
gani sei: câ baserica acèsta dora inca e basereca
autonoma si nu are nime dreptulu de a-i face legi
si statute fâra scirea si participarea ei.

Basereca nostra nu va mai suferi incalecarea
unui metropolitu strainu pre metropolitulu ei pro-
priu.

Si metropolitulu nostru de si e in potere deplina
nu crediu sè aiba pofta de a portâ in spinaria-si pre-
ste sarcinele prea numeroase ale oficiulu sèu pre
Eminentia Sa Primatele catoliciloru d'in Ungari'a.

A trecutu bab'a cu colacii! Santia Sa metropo-
litulu nostru nu crediu sè voiesca a fi subordinatu
cu tota basereca sa la unu altu metropolitu ce nu e
nece de ritulu nece de disciplin'a nostra.

Santia sa nu va voi, sè adeveresca vorbele bat-
jocoritorie aplecate de catolici la noi (o te . . .)

Si sè punemu câ Santia sa ar' voi! (ce inse nu
credemu, pentru câ la intronarea sa apesâ pre auto-
nomia baserecci nostre si atârnaarea ei numai de la
santulu scaunu alu Romei.) nu va potè, fiindu
câ este legatu prin conditiunile, pre lan-
ga cari sinodulu de la 11 Aug. si-a datu
voturele Santei Sale si celoru alalti.

Sperâmu dar' câ atâtu Santia sa d. Metropolitu
câtu si toti episcopii voru protestâ in contr'a calcârii
ce strainii se incumeta a face in autonomi'a basere-
cei nostre.

unus multorum.

Statutulu besericeii catolice ungare si besericeii gr. catol. romana.

(p—b. ni.) Episcopatulu, respectivu besericeii
rom. cat. ungara pre terenulu besericescu, in tocm
ca si guvernulu magiaru, resp. natiunea magiara pre
terenulu politicu, se adoperesca in totu modulu a fu-
sionâ resp. a suprematisâ totulu; nu cèrca nici mai
intrèba ei de vointia poporeloru, de credintiosii deo-
sebiteloru rituri si institutiuni besericescu, de deo-
sebite natiuni si provincie, ci tîenu cu o consecintia de
feru la scopulu loru propusu: dominatiune po-
litica si dominatiune besericesca pre-
ste toti si tôte, cu ori ce pretiu cu ori
ce midilôce.

Tristu si dorerosu lucru, ba fôrte periculosu,
candu unu poporu, o natiune, pentru a domni preste
alte popore si natiuni — afara de instrumintele de
care dispuned'in gratia poterii tempurarie — tînde,
cu o astutia diabolésca, a nevali chiaru si contr'a
consciintiei poporeloru, care apartiene singuru nu-
mai guvernulu Ddiescu, si nece decâtu celui ome-
nescu.

La aceste convictiuni am devenitu eu candu am
cetitu „Statutulu besericeii cat.“ statoritu in 1. octo-
vbre 1868 in care vediu slepuita si besericeii gr. cat.
romana d'in statulu austro-magiaru.

Ore, cine a indreptatîtu pre beser. rom. cat. un-
gara a dispune si despre besereca gr. cat. romana in

statutulu mentionatu, candu se scie: câ beser. gr.
cat. romana are dejâ canonele si legile sale (nu sta-
tute) pentru tóta gubernarea si afacerile sale beserice-
rescu?

Ore, Episcopatulu gr. cat. romanu, cu deputatii
dietali romani gr.-cat. (dupa cum se dîce in pream-
bululu statutulu) luat'au parte intru adeveru la com-
punerea acestui statutu sèu nu? si de au luat: s'au
convoitu la acelu-a si pre ce basa si cu care con-
ditiuni?

Avut'au Episcopatulu romanu gr.-cat. cu depu-
tatii respectivi in vedere — fatia cu statulu —
decisiunile sinodulu d'in Blasiu de la 11. aug. 1868
respectivu canonele si decisiunile dreptulu besericeii
romane gr.-cat. sèu le au ignoratu aceste-a? cu unu
cuventu:

Concurs'au Episcopatulu romanu gr.-cat. cu depu-
tatii presupusi la compunerea statutulu? datu-si-au
invoirea la acelu-a ca sè fie obligatoriu si pentru be-
sericeii romana gr.-cat.? si acèsta pre ce basa, d'in
acui impoternicire?

In cestiunile aceste, Episcopatulu gr. cat. roma-
nu cu deputatii de atâte-a ori amentiti, trebue sè faca
lumina, mai nainte de a încercâ punerea statutulu in
activitate si pentru besericeii gr. cat. romana, câ-ci la
d'in contra: ori ce încercare pre sub mana, la intu-
nerecu si in directiunea statutulu, va fi considerata
dreptu usurpatione, ba atacu contra
constitutiunei si independintiei besericeii
gr. cat. romane.

La casu, candu Eppii gr. cat. romani au parte-
cipatu la statutu si voru încercâ esecutarea lui in
diecesele sale, atunci: Protopopiatulu, clerulu de mi-
ru si poporulu romanu gr. cat. nu va sta increme-
nitu, ci va fi la naltîmea misiunei sale, va respinge
cu indignatiune acèsta încercare a busiva si anti-
canonica, si va priveghiâ cu cea mai mare tresvia,
ca amuletulu celu pretiosu alu besericeii romane gr.
cat. — „constitutiunea, drepturile si asiediamintele
ei“ — sè nu se rapésca si calce in piciorc in unu
modu atâtu de violentu si despoticu, câ-ci: rata-
cirea de acum, va fi mai rea decâtu tôte
ratacirile de pana aci, — intielegi Roma-
nule!

Natiunea romana acum e domnita politicesce
de natiunea magiara ba eredusa la nula in statu; sè
se mai domnésca acum si besericesce, de catolicismu-
lu magiaru, nemicirea ei atunci e decretata,
— intielegi Romanule!

Besericeii romana gr.-cat. in cele ale credintiei
tîene si comunica numai cu Papa Romei si
cu catolicismulu romanu, dar' nece de cum
cu papa d'in Strigoniu si cu catolicismu-
lu magiaru, pentrucâ: provinci'a besericesca
gr.-cat. romana, e totu atâtu de independinte in
gubernarea sa, ca si provinci'a besericesca rom-
cat. magiara: metropolitulu d'in Blasiu e tocm
asiè capu si principe alu provinciei beserice-
sci gr.-cat. romane, ca si metropolitulu d'in Strigoniu
alu provinciei bes. rom.-cat. magiare; acestu-a va pre-
siedè in proiectatulu sèu congressu alu sta-
tulu cat. magiaru, celu-a va presiedè in sinodu-
lu canonicu alu statulu gr.-cat. romanu; ori-ce
abatere de la autonomi'a legale si sinodalitatea besericeii
gr.-cat. romane, va fi considerata dreptu tra-
dare, — intielegi Romanule! Videant consules!

De la diet'a Croatiei.

In diuariulu „Zukunft“ cetimu unu raportu in-
teresantu despre lucrârile d'in 13 aprile ale dietei
croate, estragemu d'in elu urmatoriele:

„Adi amu avutu una siedintia de totu infocata
Scupcin'a nostra voiesce a documentâ, câ scie face si
opusetiune; ma adi intru adeveru a si facutu opuse-
tiune. Aureliu Cuseviciu propuse, a provocâ pre
banulu tierei, ca sè conchiame corpulu profesoralu
de la academi'a de aici si pre alti barbati de specialitate
pentru pregatirea unui elaboratu in privintia
organizarei Universitatii. Dupa-ce Vucotinoviciu
Horvat, Hervoiciu si Car au vorbitu contra
propunerii facute, si au documentatu, câ in sensulu
§. 5. alu legii guvernulu e insarcinatâ dejâ cu elabo-
rarea unui proiectu detaiatu, se trece la ordinea dî-
lei. (Betranulu domnu are de multu malerulu, câ
colegii sèi nu voiescu sè intielega oportunitate

tea propunerilor sale.) Urméza cetirea rescriptului regescu de la 11 l. c., prin care legea relativa la guvernarea autonoma a terei — „pentru diferentiele cele mari esistinti între ea si între proiectul prezentat în numele guvernului de banulu terei Rauch inse respinsu de dieta“ — denegandu-i-se sanctiunarea se retramite dietei pentru a se debate de nou. Mai alesu §§. 11, 15, 17 si 19 s'au dechiaratu de consiliulu coronei de neacceptabili, si ministrulu croatu-slavonu va face cunoscute atâtu banului câtu si dietei modificatiunile corespunditorie. (Asiè dara ministrulu va susterne dietei proiecte? Cum convine acést'a cu autonomi'a terei, ma chiaru si cu „impaciuirea“? Asiè de curendu se rulina edificiulu magiaronu de statu?) Rescriptulu fu ascultat in tacere profunda, inse cu atâtu mai tare se manifestâ su de cursulu debaterii simtiulu de amaretiune d'in partea câtoru-va deputati moderati cari se simtira vetamati prin c. Andrassy, carele aflandu proiectulu acestu-a inca de prea liberalu, pre candu in cercurile natiunali acelu-a se privesce de semi-tradare de patri'a, i desvatu sanctiunarea prea inalta. Vacanovicu intréba, daca cas'a voiesce tiparirea si punerea la ordinea d'ilei a rescriptului regescu? Pentru tiparirea rescriptului vorbescu: Horváth, Aureliu Kusevicu si Car. Contr'a si inca cu tonu agitat: Zivcovicu, Brliciu, Vucotinicu, Bogovicu, Filipovicu, Hervoiciu, Ianco si Fodroti, carele fece dietei amentire cu totu de adinsulu despre conclusulu ei mai recinte, de a nu se pune in atingere cu nimene altulu de câtu cu banulu terei, si adause: N'avemu de a face nemicu cu ministrulu. — Acést'a stimulatune agitata a scupcinei inse trecu în opusetiune aperta, candu Brliciu fece propunerea: „De vreme ce e evident, câ se voiesce a se pune pedece organizârii autonomului nostru guvern respunditoriu si prin urmare se lucra contra vointiei esprese a natiunii, decida cas'a, câ pana candu nu se va sanctiona legea relativa la guvernulu terei, neci unui deputatu croatu-slavonu nu i este ertatu a mergela diet'a unghuresca.“ Motiunea acést'a prezentata in siedinti'a de sambeta de Casimir Iellaciciu, a fostu spriginita numai de unu deputatu, éra adi o spriginira 13 deputati. Zivcovicu e de parerea câ trebuie a se amanâ pertratarea meritoria a motiunii pana candu se voru scî modificatiunile facute in legea despre guvernulu terei. Vacanovicu intréba, daca cas'a voiesce a dechiarâ motiunea de urgente? — Brliciu dîce, câ pana la sosirea modificatiunilor potu trece 6—7 dîle, si atunci ar' fi prea tardîu a se pune motiunea la ordinea d'ilei, pentru câ atunci deputatii ar' trebû sê plece la Pest'a. Deci pretinde susceperea numai de câtu a pertratârii. Stoianovicu dore-

sce a se amanâ pertratarea proiectului cestiunatu pana in siedinti'a de mane. Horváth pretinde a se pune la votu. Propunerea lui Stoianovicu se primesce cu majoritate unanima. (Aplause viue).

Contr'a propunerii lui Stoianovicu au fostu cam la 10 deputati devotati guvernului. Acum, daca diet'a primesce mane proiectulu lui Brliciu, atunci rumperea între diet'a nostra magiarona si guvernulu magiaru e gat'a, si daca legea relativa la guvernulu terei se primesce si a dou'a ora cu testulu de mai nainte, ce la tóta intemplantre trebuie sê o facea deputatii nostri, daca mai au in peptulu loru o schintea de caracteru, de consciintia natiunala si amore de patria; atunci contelul Andrassy nu i mai remane altu-ce de facutu, de câtu a disolve diet'a croata si a face apelu la natiune.

D'in decursulu ulterioru alu dietei am a insemnâ, câ mai multe comunitâti d'in Sirmiu au petitiunatu ca in afacerile oficalii scrierea cu litere cirilice sê se inlocuiesca cu cea latina. Congregatiunea comitatului Zagrabia cere de la dieta deslaunare pentru folosirea localitâtilor edificiulu cottensu. Petitiunea municipiulu Bacaru, relativa la reducerea obligamentulu militaru pentru locuitorii sêi de la 6 ani la 5, fu îndrumata de comisiunea petitiunara la diet'a comuna. Stoianovicu dorece a se statorî modulu, conformu câru-i-a petitiunile au a se inaintâ dietei unghuresci. Conformu propunerii lui Fodroczy, presedintele dietei va tramite petitiunile de a dreptulu la presidiulu dietei unghuresci.

Cu ocaziunea pertratârii petitiunii a mai multor comune slave, relativa la edificarea drumurilor pre spesele terei, se ivi de nou vechi'a anemositate între deputatii croati si slavoi. Relativu la petitiunea consiliulu comunalu d'in Essegu pentru demolarea fortaretiei de acolo, se proiectâ a se face una reprezentatiune la maiest. sa. Bogovicu pretinde, ca delegatii Croatiei sê sulezeze afacerea acést'a in delegatiunile imperiului. Hervoiciu dorece a se transpune dietei unghuresci. (Se primesce) Stoianovicu întrebuintéza ocaziunea debaterilor susatinsu pentru a atacâ administratiunea militara: „Administratiunea nostra militara — dîce oratorele — se afla într'unu gradu forte de diosu alu perfectiunârii, precum neci un'a a petitorilor europene, si de aici se deriva perderea atâtor batâi. Administratiunea militara e nesuferibila, si daca o întrebi, câ pentru ce esistu fortaretiele d'in Essegu, Raci'a, Brodu, Gradisca si Carlstadt, cari in casu de resbelu se potu bombardâ in câte-va ore, consuma inse pre totu anulu una multime de bani (Essegu singuru 40,000 fl. pre anu), atunci ti-respond: „Acést'a nu se tiene de voi.“ Ea nu concede a se edificâ in intrulu forteretielor case si impregiurarea acést'a impedece desvoltarea cetâti. Dreptu acé'a in unire cu alte natiuni trebuie sê folosimu midilocolu, ce ni-lu ofere constitutiunismulu,

pentru a trage la dare de séma administratiunea militara pentru spesele sale.“

Romani'a.

Bucuresci. In 1 apr. st. n. s'au desfiintiatu postele straine in Romani'a.

Inaltîmea Sa Domnitorulu, spre a inaugurâ intru unu modu solemn deshiderea serviciulu internatiunali de câtra post'a romana, a binevoitu a merge, pre la 10 ore deminétia, insofitu de domulu ministru de interne, la palatiulu postelor si telegrafelor pavosatu si impodobitu pentru impregiurare si undu o asistentia numerosa lu acceptâ in vederea aceste serbâri. — Domnitorulu a binevoitu a luâ însu-si initiativ'a remiterii celor d'antâie epistole inscrite in registrele administratiunii internatiunale romane, in credintiendu-i doue scrisori adresate augustei sale familie, d'in care un'a francata, ceea-l-alta recomandata, achitandu portulu loru in moneda de auru natiunala si urmandu cu celu mai viu interesu in deplinirea totoror formalitâtilor necesarie pentru a loru espeduire. — Inaltîmea Sa a trecut susu in birourile administratiunii telegrafe-postale unde d. directoru generalu alu acestui serviciu avu onóra de a presentâ Domnitorulu itinerariile si tarifele internatiunale, tôte stabilite si tiparite in limb'a romana.

Prea Santî'a Sa parintele Melchisedecu, Episcopulu Dunarei de josu, inainte de a plecâ d'in capitala, a avutu onóra de a fi primitu de Inaltîmea Sa Domnitorulu in audientia privata si cu acést'a ocaziune a-i presentâ scrierea sa intitulata Cronica Husiloru, o carte forte insemnata prin eruditinea ei, unu adevratu tesauru pentru acei cari iubescu a studiâ istori'a nostra besericésca si politica, archeologi'a terei, istori'a limbei romane, precum si starea economica a patriei. — Inaltîmea Sa a binevoitu a esprime Prea Santiei Sale, in termini forte magulitori, a sa inalta satisfactiune pentru activitatea si zelulu ce eruditulu Episcopu depune spre a dotâ Romani'a cu cârti teologice si istorice. („Cur.“)

Deputatii colegiului III.

Georgiu Meitani in Slatin'a; Petru Gradistenu in Calarasi; Alecu Strajescu in Vaslui; Gun'a Veronescu in T. Magurele; Nitia Gogosia in Vlasca; Nae Stanescu in Buzeu; Grigorie Saftoiu in T. Jiu; Costica Christodulo in Dorohoi; Costica Chitia (Niculescu) in R. Saratu; A. Cincu in Tecuci; Costantinu Vladimirescu in R. Valcea; Nicu Voinovu, Gr. Balanescu si Vasilie Vidrascu in Focsiani; C. Cioflanu in Romanati; Generalulu Florescu in Tergovisce; Iancu Ganea si Alecu Vilneru in Bacâu; Leonu Eracolidu

F O I S I O R A .

Critic'a dlui Maiorescu.

I.

Pentru inaintarea unei literaturé chiar' asiè necesaria este critic'a, precum fierca pentru deplénirea cosumtiunei in corpulu omenescu.

Ea produce doua folose. Antâia critic'a buna luminéza si inderépta pre scrietorii, cari nu sunt cu totulu orbiti si intunecati de amorea de sine; le spune ce este in scrierea loru prea fâra potere, pedestru, vaieratu, si ce prea inflatu si imbuibat, — intru cari a explicatu si dedusu lucrulu prea pre largu, ca si candu cetitorii de la elu ar' avé sê invetie si cunoscintiele primitive, si intru cari a remasu neintiesu, pentru câ a supusu de cunoscute lucruri ce se cuveniâ, ca elu sê le spuna, — unde a impinsu in contr'a bunulu tonu, si unde lovesce in reguléle gramaticele sêu stilistice. Cu unu cuventu ea descopere toti negelii autoriului si i arata erburele, cu cari se potu vindecâ.

Ér' alu doilea folosu alu criticei bune este, câ cei interesati afla d'intr' ins'a, cari produse literarie de ce pretiu sunt, si cultivarea spiritului pre direptiunea dorita prin cari d'in ele se pôte ajunge cu mai mare temeiu si securitate.

Prin critica buna se redica dara si caletatea literaturéi si cultur'a preste totu. Câ scrietorii, de nu voiescu a fi „Chorilus ille, quem bis terve bonum cum risu miror“ — si acést'a nu o voiescu nece unu scrietoru, — se apera de smentele, curatioses, nediedescu, poleescu antâiu bine opurele sale, si numai dupa aceea se arata cu ele in publicu. Éra publiculu e scutitu de predarea tempului si intunecarea mintii sale prin cetirea cârtiloru fâra pretiu. Elu cunosce de la critici tesaurii literaturéi sale, sacrifica loru tempulu si atentiunea sa, si face sporu, care almentre nu i-ar' fi fostu cu potentia.

Inse si periclele provenitorie de la una critica vitiosa sunt totu asiè de mari.

De cum-va criticulu ratecesce a socoti, câ misiunea d'insului ar' fi a scarmenâ, scaltia si in urma a nimicel totu, ce i-a picatu in unghiele de arpia, — fâra nece una cautare de este bunu sêu réu, si fâra nece una alegere între bunu si réu, — atunci „morbi in corpore nas-

cuntur, quemad modum cum pituita redundat aut bilis.“ (Tusc. Quaest. IV. 10).

Una critica cu tendentie destructorie e preste mesura stricatioasa. Câ de una parte produce animositâti si interitâri sêu descuragiâri, si sparia pre incepetori; éra de alta parte degradéza in ochii publiculu valoarea literaturéi preste totu, si preocupandu-i judecat'a face sê parescesca lectur'a sêu chiaru sê o si despretiúesca.

Estu-feliu de critica este dusmanu de mórte alu culturéi. Critici de ambe speciele s'au datu in tote tempurile, éra cu desclînire reinvierea artelor si a scientielor in secl. 15 si 16 au produsu una multime. De atunci cu adevrata lacomia s'au aruncatu asupr'a monumentelor restanti d'in cultur'a greca si latina. Unii d'între acesti-a au meritu necontestatu intru dejudecarea autentiei si a pretiului internu; ér' altii s'au nevoitu a castigâ nume probandu agorimea ingeniului sêu in scalcizarea cuventelor si culegundu locure, d'in cari sê demustre câ de esemplu Cicero n'a vorbitu bine latinesce.

Sê trecemu acum la materi'a propria a scrierei. Sê vedemu critic'a si criticulu celu mai nou alu limbei si literaturéi romane, ore tiene-se de speci'a antâia sêu de a dou'a, — si in urma se dâmu una mica recensiuone despre unele lucrâri ale d. sale.

D. T. L. Maiorescu, rectoriulu universitâti romane d'in Iasi, s'a apucatu, sunt acum doi ani, acusi de unu productu alu literaturéi romane acusi de altulu. Ce a prinsu una data in mana, a scarmenatu, a scaltiaitu, de i se duceâ omului mila de intieptaturele si taiaturele cutitului si de arsurile petrei, ce suferiâu bietele produse ale spiritului romanu, neapérate, câ parentii loru cadusera de multu sub sarcin'a încordârii spre a redicâ gentea romana d'in pulverea unde o calcase petiorulu barbariloru, si a-i da inceputele unei istorie si ale unei literaturé natiunali, — nesce incepute, d'in cari si pre cari sê se desvolte edificiulu unei individualitâti in larg'a coruna a gentiloru, a statelor, a civilizatiunei, — sêu aperate in modu insuficiente, in trecut, sci cum se face candu lucrî numai d'in mila.

Er' in urma, pote cuprinsu de frie'a, câ va fi fiindu aici cod'a veacureloru (câ pre ceriulu Romanlei „libere“, cum se dîce, se aretâ ominosulu cometu alu domneii boiaresci)

si d'in caus'a acést'a nu va avé tempu de a prendâ tote productele literaturéi nostre cu critic'a-i toturatori, in „Convorbirile literare“ de la 1 dec. s'a sfulcatu una data si bine, sê trantéscu in tina, sê sferme si sê nimicésca de totu a unu singuru asaltu intréga literatur'a si cultur'a popularu romanu.

Si atâtu nu i-a fostu de ajunsu. Nu. D. Maiorescu a cugétatu, câ este pucinu a ne fi despoiatu de totu ce avem, a ne fi lasatu lipani... d'in contra domni'a sa a cugétatu, câ numai atunci si va fi plénitu misiunea geniale in aintea a supraveni infricosiat'a coda a vécureloru, déca va fi probu leitu-poleitu, câ necumu sê aiba romanii vre-una sfermatu de literatura sanetosu, vre-una scantea de cultura, d'in ce tra eli sunt si petrecu intru una despusetiune ca aceea, cultur'a celu pucinu pre câte-va dieci de ani nu-si potu petâ loculetie pre între d'insii!

Amu avutu si noi, iertare! voiam sê dîcu: amu tieu, câ si bietii de noi avem ore-care literatur'a, mica cu adevratu, cum o au tote poporele, ce sunt pre la incepute, de totu-si una literatur'a.

Acum vine d. M. si fâra de a reflectâ la cele, ce a scrie in „Einiges Philosophische“ la p. 202:

eine feste Burg ist zerstört und aus den Trümmern grinst brod- und obdachlos das geistige Elend.

ne despoia de convictiunile nostre de pana aci, sêu de ce voiesce asiè de credinti'a, ce avem in literatur'a nostra tiunale si intru inceputele culturéi nostre. Ne lasa in deplémiseria spirituale: ma ambla sê ne convinga, câ tota nevotia a parintiloru nostri si a nostra a fostu si este nu spre a duce lumina, ci spre a latî intunecaculu, spre a incuibâ si radecina minciun'a, ca nece una data sê nu potemu ajunge vedé sorele unei civilizatiuni adeverate.

Câ dupa opiniunea dlui M. romanii-su coplesiti si trunsi de unu „vitiu radicalu“, care i detiene cu lacia de feru intru afundimi intunecose, nece le permite adventu, de câtu adventulu de a rateci prin labirintulu neaverulu.

Cuvintele scrise de d. M. in „Conv.“ de la 1 Dec. suferu alta interpretatiune, cum usioru se pote convinge cine d'in urmatori'a citatiune:

Vitiulu radicalu in tota directiunea asta-di a culturéi nostre este neadeveru

si Mihailu Jor'a în Romanu; Demitru G. Siorecu în Pétr'a; Iacobu Fétu, Stroe Beloescu si I. Codrescu în Bârladu; Castroianu în Husi; Tom'a Tempénu si Achilu Cerlenti în Brail'a; Vasilie Alesandrescu Urechia în Ismailu; Boicea Radianu, Stolojanu si Chitiu alesi în Craiova cu câte 572 d'in 593 de voturi; Leonida Sterea în Cahulu; Sefendache si Grigore Miculescu în Severinu; Ioanu Ianovu în Bolgradu; Alesandru Agioglu în Falticeni; Mihailu Cogalnicénu, Braescu si George Mantu în Galati; Adamu Haretto, Iancu Carusso si Costache Bobeica în Botosiani; Mihailu Cogalnicénu, Vasile Alesandri, N. Ceauru Aslanu si Constantinu Constantiniu în Iasi; d'in judetiele Pitesci, Ploiesci si C. Lungu inca nu se soie rezultatulu.

Deputatii Colegiului IV.

Vladimiru Ghic'a în Ilfov; T. Horozovu în Bolgradu; Jordache Rascanu în Vaslui; George Focsia în Galati; Iancu Petrescu în Slatina; Jordache Docanu în Bârladu; Petru Ciuca în Tecuci; Ulise Cretianu în Calarasi; Tom'a Antoniadu în Jasi; generalulu Tobia Gherghelu în Dorohoi; Costanu Racota în Magurele; Dem. Filiti în Buzeu; J. N. Alesandrescu în Tergovise; Jorgulescu Oprisianu în R. Saratu; Vas. Alesandri în Romanu; Alesandru Botezu în Falticeni; Nicu Rosetu Balanescu în Pétra; Teodoru Vacarescu în Ploiesci; Const. Darvari în Caracalu; Grigore Busueceanu în Jiu; Cesaru Boliacu în Giurgiu; I. Costandachi în Husi; Eugeniu Ghic'a în Bacău; I. Nicolau în Cahulu; Ionu Brateanu în Craiova; Oscaru Eliade în R. Valcea; C. Verzaru în Pitesci; Paulu Anghelescu în C. Lungu; Demitru Pruncu în Focsiani; Nicolae Isvoranu în Severinu; Anibalu Gherghelu în Botosiani; M. Asimu în Braila.

„Rom.“

Noutati Straine.

FRANCA. Multe diurnale franceze desfidu cu resolutiune prospectele pacifice ale dlui Lavalette. „Avenir National“ scrie: Lavalette si-inchia cuvântarea cu unu imnu de pace. Crede dora d'ia-lui că vorbele oficiale sunt suficiente pentru restaurarea încrederii comuni? N'au fostu ore nenumerate asigurările de pace sub regimulu presinte, care totu-si în tempu de 17 ani ne amestecă în trei resbele, candu mai nainte, multimire libertătilor parlamentari, amu traitu 30 de ani fără vre unu resbelu? Candu trupele nostre ar' porni cătra Renu, n'ar' dîce ore ministrulu că mergu a cucerii pacea? Vorbele oficiale fure combatute deja multu mai adese-ori decâtu sê mai pota eserce cea mai mica influentia asupr'a spiretelor si a cursului evinimentelor. Adî se receru fapte; numai ele potu lenisci tîer'a, pe care voi o ati facutu sê nu mai credia. Renunciati la legea pentru armata, nu pretindeti în totu anulu câte 100,000 feciori, si redati tieri drepturile, cari le-a avutu mai

pentru a nu întrebuintă unu cuvântu mai coloratu, neadeveru în institutiuni, neadeveru în aspirari, neadeveru în poesia, neadeveru în gramatica, neadeveru în tote formele de manifestare ale spiritului publicu.

Si d. M. nu face romanilor acesta imputare umiltoria numai éca asié printre alte vorbe, ce câtu se pote mai seriosu, intru una foia literaria si tratandu materi'a ex professo. Ma inca spre întemeierea dîselor sale produce una multime de argumente d'in tote manifestarile spiritului publicu la romani.

Eu nu intru atât'a me miru, cum a potutu d. M. lunecă intru una ratecire asié mare, — că errare humanum; dara mai vertosu me miru, cum i-a scapatu d'in vedere contradicerea, ce este între disole domniei sale citate mai susu si între faptele d. sale.

D. M. a scrisu, pre câtu sciu eu, antăiu una carte. ce porta titulu „Einiges Philosophische“ (Berolinu, 1861), apoi „despre scrierea limbii romane“ (Iasi 1866) si pare-mi-se si ore-cari cărti de scola, la urma mai multe critice literarie; éra candu s'a spariatu de perirea lumii, a redicatu memorabilia batalia sterpitoria d'in „Conv.“ de la 1 dec.

D. M. este rectoriu si profesoriu la universitatea d'in Iasi, unde tiene prelegeri publice în limb'a romana si pentru tenerime romana.

Cu unu cuvântu d. sa a datu si dá pre tota diuliti'a manifestări de spiritu.

Si dupa tote aceste vine si declara în audiulu lumii întregi, că „tote manifestările spiritului publicu“ la noi sunt neadeveru!

Voiesce d. sa a dîce, că tote scrierile si tote prelegerile d. sale sunt neadeveru, ca sê nu aplecăm nece noi unu cuvântu mai coloratu, — séu că acele nu sunt manifestări de spiritu romanu?

Nu crediu, că d. M. ar primi a responde d'a dreptulu; ci va incungiură, se va luă în exceptiune si va dîce: tota natiunea romana e publicana si pecatosa, numai eu, multiamescu-ti Domne, nu su ca ei. Toti cei-al-alti frati ai miei mentiescu pre totu pasulu (d. M. care în publicu ne-a crutiatu de spresiunea aceea colorata, în rogatiunile sale o va întrebuintă nesmentitu) mentiescu candu vorbescu, mentiescu, candu scriu; mentiescu în prosa, mentiescu în metru,

nainte. Pana candu nu veti fi facutu acést'a, ce marirea nostra natiunale pretinde chiaru asié de imperiosu ca si interesulu leniscei generali, pana atunci neincrederea va domni.

Epistol'a imperatului Napoleonu cătra Rouher în privinti'a serbării natalei seculare a lui Napoleonu I. facu impressiune cam rea în multi, pentru că cere de la corpulu legelativu votarea unei sume enorme în favorea pompei unui jubileu chiaru atunci candu guvernulu nu-si dede votulu pentru imbunatatirea salariilor învetiatoriloru populari, propusa de liberali în camer'a legislativa.

ISPANIA. Pertratarea proiectulu de constitutiune se continua. Cestiunea tronului inca nu e decisă, fiindu-că progresisti insistu a sustiené candidatur'a regelui Don Fernando, care cum se scie dejă, a refusat-o odata. În camerele laterali ale palatiului cortesescu curgu dispute si debateri infocate în caus'a candidaturiei. Se afirma, că progresisti, la casu candu nu li-ar' succeda a castigă pre Don Fernando vor face fusiune cu republicanii. De alta parte se facu încercări pentru fusiunarea tuturor partitelor, si la casulu nereusirii democratii sunt gat'a a propune si sustiené crearea unui directoriu, si acestu-a ar' fi supremulu reprezentante alu executiviei. Estu-modu resolvirea cestiunii tronului s'ar' amenă, provisoriuulu s'ar' prolungi póte în detrimentulu triumfului revolutiunii.

Toti recunosc, că situatiunea e nesuportabila, rezultatele revolutiunii sunt amenentiate, si că potu urmă evinimente suversive. Dreptu aceea sunt resoluti a preveni periculu.

Se crede, că monarctisti au de cugetu a cercă noroculu si întredinastiele Germaniei. În Germani'a, ce e dreptu, sunt multi Ioni sine terra.

Unu telegramu privatu d'in Madridu spune că Primu s'a consvatuitu cu Castelar, si că republic'a se pote consideră ca efeptuita. Se dîce că francesii nu sunt contr'a republicei, pentru că nu le ar' placă ca pre tronulu Spaniei sê siéda principele Montpensier séu vre-unu principe italianu. Privi-vor ure cu ochi buni cele-l-alte poteri europene consolidarea republicei ispaniole?

ANGLIA. În camer'a reprezentatorilor se debate bugetulu. Ministrulu financiaru Lowe aretă diferenti'a între preliminarulu si perceptiunile anulu decursu. Sum'a preliminaru fu 73,150,000 pundi sgi é' perceptiunile alu facutu 72,592,000 pundi sgi.

Preliminarulu anulu 1869—70 s'a staveritu estu-modu: Procentele detoriilor de statu se voru acoperi cu 26,700,000 pdi sgi, detoriile de statu 1,700,000 pd. s., erogatiunile ministeriului de resbelu 14,230,000, erogatiunile marinei 9,997,000, erogatiuni miste 9,300,000, sectiunea de contributiune

4,976,000 post'a 1,890,000 — de totu 68,223,000 pundi sgi. Perceptiunile: 22,415,000 pdi sgi dare vamale, 20,450,000 dare de consumu, 9,500,000 dupa timbru, 8,800,000 dare proventuale, 4,480,000 de la postere, 3,550,000 contributiune — de totu 72,855,000. Deci sutragundu-se erogatiunile preliminarate, ar' remanè una prisosintia de 4,632,000 pdi sgi.

Ministrulu fin. trece apoi la desfasurarea partii financiare a espeditiunii (abissiniane) d'in urma. Pentru erogatiunile an. cur. s'au fostu preliminaru 8 milioane sgi, inse unu telegramu mai nou d'in Bombay spune, că erogatiunile guvernului indianu se voru potè acoperi cu 6,830,000 pdi.

Lowe propune simplificarea contragerii contributiunii, care ar' resultă una economisatiune de 100,000 pdi sgi. — În anulu curinte se pote inca sustiené sistem'a de pana acum. De la inceputulu anulu 1870 inse contributiunea fonciara si cea de casa ar' fi a se contrage d'odata cu dările proventuali, în ultimulu patrariu alu anulu. Reform'a acést'a, dîce ministrulu, ar' iusură contragera contributiunii, é' pentru contribuinti ar' fi unu avantajiu.

Intruducundu-se nou'a sistema de contribuere, erariulu, dupa respunderea contributiunii, ar' da unu superfluu de 33,82,000. Ce ar' fi de facutu cu sum'a acést'a? Ministrulu respunde, între aprobările camerei, că trebe a se reduce cu unu % darea proventuale. Apoi se pune în prospectu reducerea dării vamale cu unu silingu. Lowe dechiara, că darea de timbru pentru ascuratiunea contr'a focului se va desfiintă inca în decursulu anulu curinte, si pune în prospectu desfiintiarea mai multor dări neînsemnate. Noi candu vomu ajunge ore, tempulu reducerii dărilor?

Varietati.

*(Contra-candidatul lui Deacu.) Ladislau Ujházi, carele precum se scie capetă câte-va sute de voturi de la alegatori d'in cerculu lui Deacu, respondiendu la o epistola a lui D. Irányi în obiectulu alegerei dîce între altele si aceste-a: A fostu tempulu ca dupa atât'e-a amagiri sê se dechiare resboiu francu idolisării deachismului si meritele idolului sê se reduca la adeverat'a loru valore séu mai dreptu la peccatele loru, că-ci ele în privinti'a patriei nu costau de câtu d'in negatiune si despoiare. În privinti'a lui Deacu cuvintele lui Szecheni „Ungari'a n'a fostu, ci va fi stau întorse; Deacu a fostu, si nu va fi! nu mai fia! romana pentru d'insulu glori'a de Erostratu, că a aruncatu capitolulu neependentiei patriei sale în flacare consumatorie!“

+ (Necrologu.) „G. Tr.“ ne spune că în 13 l. c. se petrecura remasitiele pamentesci a le capitanului c. r. Simeone Mazutu, nascutu în Banatu, la cas'a eternitatiei în cemetiriulu besericei gr. or. d'in Brasiovu. Repausatulu comandandu unu batalionu în suburbiulu numitu „Floreria“ i se infuriă calulu si apucandu deodata pre o strata cu întorcere rapidă în stang'a, capitanulu cadu de pre calu în drept'a

mentiescu în lucrări, mentiescu în aspirări, mentiescu candu su descepti, mentiescu în visu: numai eu, singuru eu Domne vorbescu adeverulu, totu deauna vorbescu adeverulu, chiar' si candu scriendu romanescu dicu, că tota scrierea romanescă e neadeveru!

Asié va respunde d' M., éra publiculu romanu va vedé cui si candu va crede.

Ci sê revenimu la argumentele dlui M.

La 1812 Petru Maioru, pentru a nu pomeni compilatiunea de citate facuta de Sincai fara nece una critica, scrie istori'a sa despre inceputulu romanilor în Daci'a. În tendenti'a, ce are de a vedé, că noi suntemu descendentii necorupti ai romanilor, Maioru sustiene în §. 4, că Dacii au fostu cu totulu exterminati de romani... Pentru a probă ipotesa asié de nenaturale, istoriculu nostru se întemeieza pre unu pasagiu dubiu d'in Eutropiu si Iulianu, caror'a la de o interpretare imposibile de admisu cu mintea sanetosa, si estu felu incepe demustrarea istorica a romanetăti nostre printru una falsificare a istoriografiei.

Acî d. M. trece pre lunga ostenelele de dieci de ani ale lui Sincai, ca si pre lunga unu lucru de totu netrebnicu, ca si pre lunga una gramada gunoie, ce nu ar' fi meritandu nece ca ilustrulu criticu de la Iasi sê-si intine manusiele aruncandu-o în cloaca si asié sê curatia literatur'a romana de putorea ei si sê lase terenulu liberu pentru a incupe adunarea de estrase si date, ce d. sa va fi avendu în cugetu sê adune spre a facilită oper'a istoriciloru nostri, — că d. sa este multu mai întielegente, de câtu sê nu vedea cum că istori'a romanilor între impregiurările date e cu multu mai anevoiosa, de câtu sê ajunga viet'a unui omu si spre a culege datele presarate în mie de autori, si spre a le sbate cu grige prin sit'a critice, si în urma si a le impreună intru unu întregu numitu istori'a pragmatica a romanilor. Că altulu trebeu sê adune caramidele, si muruél'a, si altulu sê intrame edificiuulu.

La tote poporale, ce au custatu sub sore, cronicile cu date seci, mai curate si mai lutose, au fostu antăiu. Numai dupa ele, si inca de multe ori tardu, au venitu istoriele. De aceea sunt popora, a caroru istoria séu nu este scrisa de locu, séu nu e scrisa în modu convenitu.

Sincai intru dorulu séu de a contribui la scrierea isto-

rii romanilor, multi ani d'in vietia-si i-a întorsu spre a ceti opure de ramulu istoricu si a scote d'intru in seale totu, ce cugeta a fi în reportu cu istori'a romanilor.

Datele, notiile ce a întempinat în autori, sunt ca si tote cele de natur'a lor, unele adeverate, altele smentite séu chiaru falsificate.

Sincai le-a citatu, pre cum le-a aflatu. Pre alocuri-a facundu alaturare între unele si altele d'in citate, a retensu neadeverulu si a aratatu mentiun'a. É' alta data le-a lasatu critice cetitoriuulu si respective a prelucratoriuulu.

Nu este dara adeveratu, că Sincai ar' fi facutu compilatiunea sa fora nece una critica. Dara chiar' sê o fia facutu asié, meritare-ar' elu mustraru si despretiu, pentru că si-a sacrificatu anii spre a compilă materia cruda pentru criticii si istoricii nostri? Si déca în „Conv.“ totu i se impartu de aceste, nu este cum va pentru că unii omeni-su dedati a despretiu totu, ce nu a esitu d'in capulu loru?

Voia d. M. a face unu servitiu adeveratu literaturiei romane, aveà campu destulu de largu, de se apucă de critica datelor citate de Sincai, de ilustrarea, combaterea si restornarea celor neadeverate, — séu chiar' de prelucrarea lor si a altor date mai certe (cari d. sa fora indoie la se scie forte bine, candu lapeda compilatiunea lui Sincai, ca netrevnica) intru una istoria pragmatica a Romanilor.

Atunci mai iusioru i ar' fi iertatu ori-cene, sê platésca pre unu Sincai cu frase boiareci: „de ti-ne nece că mai amentescu. Tu nu ai avutu judecata de doi bani. Ai adunatu totu ce ai auditu în tîrgu si la mora. Tu nece între corumpetorii si seductorii natiunei r. inca nu poti avé locu, necum sê aibi între cultivatorii ei.“

Dar' asié... dar' asié, ce sê potemu dîce de despretiu, cu care d. s. tratéza pre acolu barbatu atâtu de nevoitoriu pentru redescoperarea natiunei sale si atâtu de neferice pentru stemperamentulu séu si impregiurările, intru cari a traitu?

Ore nu se potu aplecă aci inca în câtu va vorbele dlui M. d'in „Einiges Phil.“ pag. 49 „der Hohn ist nur der Deckmantel ihres Neides?“

(Va urmă.)

lovindu-si capulu in catu i se crepa in trei parti. Indata fu dusu la spitalulu ostesiescu, unde impartesindu-se cu cele sante si-a datu sufletulu in etate de 49 de ani...

(Victoru Emanuilu in Prag'a) „N. Fr. Pr.“ anucia d'in Prag'a, ca la curtea imperatului Ferdinandu se facu pregatiri pentru primirea regelui Victoru Emanuilu...

(Statistic'a Indiei resaritene). Diuariulu „Friend of India“ reproduce unu cospectu statisticu despre diferitele semintie si confesiuni d'in imperiulu indo-britanicu...

(Nouii avocati romani.) DD. Georgiu Dringou, Grigorie Venteru — d'in Biharia, si Zenovie Bordanu d'in Carasiu facura censur'a avocatiile in dilele trecute...

Publicatiune.

D'in partea comitetului partitei nationale romane d'in comitatulu Aradului, prin acest'a se face cunoscutu tuturor membrilor partitei, cumca in 6 maiu a. c. st. n. adeca joi dupa pascele gr. or. la 9 ore a. m. se va tieni...

Totu-odata se facu atenti membrii comitetului partitei cumca nainte de adunarea generala cu o di, adeca in 5 maiu a. c. st. n. la 9 ore demineta se va tieni sedintia de comitetu...

In fine se face observarea, ca afara de acesta provocare facuta prin diuarie nu se va indrepta nici cakra membrii partitei, nici cakra membrii comitetului provocare deschilinita...

Datu d'in sedintia comitetului partitei nationale in Aradu, 7-a aprilu 1869. st. n.

Ioane Popoviciu Deseanu mp. presied. substitutu.

Ioane Goldistu mp. not. partidei.

Sciri electrice.

Florentia, 14. aprilu. Diuariulu „Italia militare“ comunica proieptulu de lege ministerialu relativu la organisarea armatei. Conformu proieptulu acestui-a, armata se imparte in activa si in reserva...

Vien'a, 15. aprilu. Adi s'a desbatutu in camera reprezentantiloru legea relativa la darea fonciara pana la §. 7. — Imperatulu a decoratu pre generalulu Sonnax cu crucea cea mare a ordului leopoldi.

nu, era pre oficerii italiani de ordonantia, Cigall'a si Rienzi cu crucea cavaleresca a ordului leopoldinu.

Vien'a, 15. aprilu. Cu ocaziunea sortituri de adia a losuriloru d'in 1864 au castigatu urmatoriele serie: ser. 915 nr. 79, 220,000 fl., ser. 1508 nr. 91, 15,000 fl., ser. 1757 nr. 3 10,000 fl., mai departe seriela: 368, 606, 1582, 2811 si 2847.

Brussels'a, 15. aprilu. Camera a primitu bugetulu ministeriului de resbelu cu 55 contra 25 de voturi.

Parisu, 15. aprilu. „Patrie“ dice ca pre langa tota diferentia de opiniuni, relatiunile intre ministrulu Belgiei Orban si guvernulu francesu sunt forte bune.

Vien'a, 15. aprilu. Scirile d'in Spania constataza proclamarea republicei.

Lissabona, 15. aprilu. Pre aici cerculeza faim'a, ca se pregatesce una ravolta militara. Guvernulu ia mesuri energice.

Madridu, 15. aprilu. Cortesulu a primitu intruducerea proieptulu relativu la constitutiune. Se dice, ca majoritatea a elaboratu unu contra-proieptu. Cestiunea candidaturi se va ameni pana dupa votarea constitutiunii.

Vien'a, 16. aprilu. „Presse“ dice, ca regele Italiei cu ocaziunea jubileului a felicitatu pre pap'a prin unu autografu.

Parisu, 16. aprilu. „France“ privesce proieptulu facutu de ministrulu Belgiei Orban de naceptabilu si asecura, ca consiliulu ministerialu dupa una esaminare mai detaiata a proieptulu, va formulatu unu contra-proieptu. „Public“ demintiesce faim'a, ca Franci'a dupa inchiarea alegeriloru ar' ave inten-tiune, a-si retrage trupele d'in Rom'a.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu:

ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunile pre Căile ferate.

Table with columns: Pre Linia Statului, Cu Trasura accelerata, Pest'a-Vien'a, Segedinu-Pest'a, Vien'a-Baziasiu.

Table with columns: Baziasiu-Vien'a, Baziassi, Baziassi-Vien'a.

Table with columns: Calea fer. de Nordu ung., Pest'a-S-Tarjan, S-Tarjan-Pest'a.

Table with columns: Calea fer. de Sudu (amedia-di), Bud'a-Triestu, Triestu-Kanizsa.

Table with columns: Triestu-Bud'a, Kanizsa-Bud'a, Bud'a-Albaregale-Vien'a.

Table with columns: Bud'a-Albaregale-Bud'a, Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Table with columns: Barciu-Mohaciu, Mohaciu-Barciu, Barciu, Szigetvar, Cinci Beserice, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Calea fer. spre Tis'a, Vien'a-Pest'a-Casiovia, Vien'a-Pest'a-Aradu.

Table with columns: Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare, Casiovia-Pest'a-Vien'a.

Table with columns: Aradu-Pest'a-Vien'a, Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a.

Table with columns: Mohaciu-Barciu, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Barciu, Szigetvar, Cinci Beserice, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Barciu-Mohaciu, Mohaciu-Barciu, Barciu, Szigetvar, Cinci Beserice, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Barciu-Mohaciu, Mohaciu-Barciu, Barciu, Szigetvar, Cinci Beserice, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Cinci-Besericesci, Uzsog, Vilani, Mohaciu sosese.

Table with columns: Prim'a Cale ferate transilvana, Aradu-Alba-Iulia (Belgradu).

Table with columns: Alba-Iulia-Aradu, Alba-Iulia, Vintiu-inf., Orestia, Dev'a, Ili'a, Soborsinu, Radna, Aradu sosese.

Table with columns: Navigatiunea (Plutirea) eu vaporele societati Danubiane imp. reg. priv. Vaporele cu caletorii pleca:

Table with columns: Vien'a-Pest'a, Jaurinu-Pest'a, Pest'a-Esegu, Pest'a-Somlinu-Belgradu, Pest'a-Orsiova, Esegu-Somlinu-Belgradu, Esegu-Orsiova, Semlinu-Belgradu-Orsiova, Baziasiu-Orsiova, Orsiova-Romania, Jaurinu-Vien'a, Pest'a-Vien'a, Esegu-Pest'a, Belgradu-Semlinu-Pest'a, Baziasiu-Belgradu-Semlinu, Baziasiu-Belgradu-Semlinu si Pest'a, Orsiova-Belgradu-Semlinu, Galatiu-Orsiova-Belgradu-Semlinu, Galatiu-Orsiova-Belgradu-Semlinu-Pest'a, Sisecu-Semlinu, Semlinu-Sisecu, Segedinu-Semlinu, Semlinu-Segedinu.

Table with columns: Vaporele accelerate pleca: Pest'a-Galatiu, Baziasiu-Galatiu, Galatiu-Pest'a, Galatiu-Baziasiu.

Table with columns: Navigatiunea pre Tis'a superioara, Vaporele cu caletorii pleca: Tocaiu-Ciupu, Tocaiu-Nameni, Nameni-Tocaiu, Ciupu-Tocaiu.

